

Vlaamse overheid

Arenbergstraat 9

1000 BRUSSEL

T 02 553 68 00

www.cjasm.vlaanderen.be

VERSLAG

FOCUSGROEP 2 – BESPREKING AANBEVELING 2: UITWERKEN VAN LEIDRADEN VOOR DE DIVERSE
ERFGOEDSECTOREN MET DEZELFDE METHODIEKEN MAAR MET AANGEPASTE TERMINOLOGIE

18/09/2015 – 2 gesprekstafels/sessies

moderator: Hildegard Van Genechten

verslaggever: Leen Van Wezemaal.

VRAAGSTELLING 2: UITWERKEN VAN LEIDRADEN VOOR DE DIVERSE ERFGOEDSECTOREN MET DEZELFDE METHODIEKEN MAAR MET AANGEPASTE TERMINOLOGIE

1. Wat verstaan we hieronder?

Leidraden:

- nood aan één proces/stappenplan, uniform en objectief;
- herkenbaarheid belangrijk;
- nood aan transparant systeem maar met ruimte voor nuances;
- streven naar standaard.

Terminologie:

- geen verkaveling van het cultureel-erfgoedveld in de hand werken door voor elke sector aparte terminologie te ontwikkelen;
- de eenheid is groter dan de verscheidenheid;
- eerder verfijning van begrippen nodig, dan accent op verschillen blijven leggen,
- uitdaging om naar gedeelde begrippen te gaan voor de diverse cultureel-erfgoedsectoren;
- belangrijk om het gemeenschappelijk te benadrukken boven de individuele verschillen (sectorverschillen worden ook minder en minder belangrijk, doordat organisaties meer hybride worden).

Methodieken;

- kijken naar internationale voorbeelden

Moet er na of naast waarden ook nog een individuele weging gebeuren?

2. Wat impliceert dit voor:

2.1. De verschillende cultureel-erfgoedorganisaties:

- verschillende criteria, verschillende gewichten? (niet focus leggen op één criterium bv. kunsthistorisch);
- sectoren bij elkaar houden;
- oppassen: aangepaste terminologie mag niet leiden tot verschillende methodieken;
- belangrijke rol voor expertisecentra waar noden te groot zijn of hiaten zijn;
- samenwerking/netwerkmodel, rol voor professionele organisaties weggelegd;
- flexibiliteit voor gemeenschappelijk referentiekader;
- één groot kader, belang van verfijnen terminologie (subcriteria);
- wel vragen bij haalbaarheid.

2.2. De verschillende cultureel-erfgoedgemeenschappen:

- vrijwilliger versus professioneel, ander aanpak en begeleiding nodig?
 - tijd nemen;
 - aandacht voor context stakeholders: nood aan vertaling op maat;
- nood om eerst voldoende kennis te verwerven over argumentatie voor waarden.

2.3. De verschillende overheden:

- onroerend vs. roerend/cultuur – vraag naar:
 - zelfde beleid;
 - zelfde methodiek;
 - zelfde taal;
- rol = stimulansen geven
- ondersteuning:
 - personeel;
 - financieel;
 - leidraad;
- kwaliteitswaarborg koppelen aan ondersteuning;
- belang kennis hiaten en noden;
- 'centrale weegschaal';
- leidraad mag geen dode letter blijven maar moet actief gepromoot en begeleid worden;
- transparant;
- meetbaar.

2.4. ICE:

- omdat iets als ICE benoemd wordt, betekent dit dat het al gewaardeerd wordt;
- is er binnen de erfgoedgemeenschappen voldoende kennis over waarden?
- vragen voor erkenning als ICE komen vaak 'last minute' (erfgoed op sterven na dood), er zullen keuzes gemaakt moeten worden wie er ondersteund kan worden;
- risico om te 'musealiseren' (vast te leggen/bevriezen) door te waarden

2.5. Digitaal:

- sluit aan bij andere erfgoedvormen;
- boodschap los van drager?;
- onderscheid digitaal born en gedigitaliseerd erfgoed (uit het waarderingsstelsel, bewaarstrategie hier meer van belang).

2.6. Kunst:

- sector niet apart behandelen, geen tunnelvisie;
- gemeenschappelijke benadering;
- aandacht voor andere waarden dan historisch of esthetisch;
- onderscheid tussen schone kunsten en hedendaagse kunst (te vroeg voor erfgoedwaardering).

3. Wat met er veranderen (anders, meer of minder...)?

3.1. Op korte termijn:

- nood aan praktijkvoorbeelden, pilootprojecten;
- eerst vastleggen 'grote' begrippen, daarna finetunen/verbijzonderen;
- ! samen met het veld;
- werken aan kader: ! starten op overkoepelend niveau, eerst zoeken naar consensus.

3.2. Op lange termijn;

- overkoepelend platform voor waardering;
- samenwerking Vl. – Nl.;
- als methodiek werkt, enkel finetunen maar niet steeds vernieuwen of opnieuw beginnen (1.1 maar niet 2.0);
- bedenking: waarden zijn tijdsgebonden, dat maakt een vast waardenkader moeilijk (maar via trends voorspellen).